

22.05.2018.

Preses relīze

Drossinternets.lv: noslēdzies vērienīgākais diagnostikas darbs skolēnu zināšanu un rīcības pārbaudei par drošību internetā un mediju izmantošanu.

Aprīļa beigās 420 skolās visā Latvijā norisinājās diagnostikas darbs 3. un 6.klasēm par drošību internetā un medijpratību. Lai arī skolēnu digitālās prasmes var novērtēt kā pieņemamas, ir tēmas, par kurām tās ir krietni jāpilnveido. Piemēram, par pašu drošību internetā, kritisku pieeju interneta saturam un spēju saskatīt interneta sniegtās iespējas mācību procesā.

Diagnostikas darba mērķis bija novērtēt Latvijas skolēnu zināšanas par drošību internetā, noteikt skolēnu prasmes kritiski izvērtēt interneta saturu, pārzināt tīmekļa etiķeti sadarbības un komunikācijas procesos, kā arī prast saskatīt interneta sniegtās iespējas mācību priekšmetu apgūšanā. Diagnostikas darbu organizēja Latvijas Drošāka interneta centrs Drossinternets.lv sadarbībā ar Valsts izglītības satura centru (VISC). Tajā tika aicināti piedalīties visu Latvijas izglītības iestāžu 3. un 6. klašu skolēni. Diagnostika tika organizēta elektroniski. Diagnostikas darbu aizpildīja 17 806 skolēni. Darbu bija iespējams aizpildīt dzimtajā valodā – latviski to pildīja 14 477 skolēni, bet krievu valodā – 3329. Diagnostikas darbs ietvēra šādas tēmas – drošība internetā, kritiskā domāšana, komunikācija un sadarbība, internets izglītībā un zināšanas par juridiskiem jautājumiem un autortiesībām.

“Esam priecīgi par līdzšinējo veiksmīgo un nu jau ilgstošo sadarbību ar Latvijas Drošāka interneta centru. Medijpratības prasmes viennozīmīgi mijiedarbojas ar citām cilvēka ikdienas gaitās pielietojamām prasmēm, un arī jauniešiem ir būtiski tās attīstīt. Skaidrs arī, ka pie mūsdienu milzīgā informācijas apjoma un daudzveidības aktualizējas nepieciešamība jauniešiem un ikvienam cilvēkam attīstīt arī kritiskās domāšanas, interpretācijas prasmes, lai efektīvi izmantotu tehnoloģiju sniegtās iespējas,” norāda VISC vadītājs Guntars Catlaks.

"Viens no veidiem, kā pilnveidot skolēnu zināšanas un prasmes, ir būt aktīvākiem gan vecākiem, gan pedagogiem un vairāk runāt par drošību internetā, dot uzdevumus, kas attīsta medijpratību, pārrunāt reālus gadījumus, rādīt piemērus, rosināt diskusijas ar bērniem. No mūsu puses mēs pedagogiem piedāvājam visu nepieciešamo kvalitatīvam darbam – uzdevumu grāmatas, metodiskos materiālus, stundu plānus, elektroniski aizpildāmus testus u.c. Priecājamies, ka tos Latvijas skolotāji labprāt izmanto. Pozitīvi vērtējams fakts, ka pēc diagnostikas darba 65% pedagogu atzīst, ka izanalizēs skolēnu pieļautās kļūdas un organizēs stundas, lai skolēniem būtu iespēja pilnveidot zināšanas," atzīst Drossinternets.lv vadītāja Maija Katkovska.

Analizējot skolēnu sniegtās atbildes diagnostikas darba ietvaros, redzams, ka sesto klašu skolēnu zināšanas būtu jāuzlabo jautājumos, kas skar drošību internetā. Tā, piemēram, tikai 60% apzinās, ka pieslēgšanās bezvadu interneta tīklam rada risku ierīces drošībai – jo kāds ļaunprātīgi var pieslēgties un piekļūt visai informācijai un fotogrāfijām, kas atrodas lietotāja mobilajā ierīcē vai datorā. Pārējie 40% uzskata, ka pieslēgšanās publiskajam

bezvadu tīklam ir droša, vai arī pauž satraukumu, ka nevarēs lejupielādēt liela apjoma datnes.

Tāpat liek aizdomāties fakts, ka 47% 6. klašu skolēnu, atbildot uz jautājumu par to, kā rīkotos situācijā, kad ir atradis mājaslapu angļu valodā, kurā ir interesantas spēles matemātikas apguvei, atbildēja, ka tās nespēlētu, jo "ja nu citās valstīs matemātika ir citādāka?!". Tikai 43% pastāstītu par šo lapu skolotājam. Pārējie spēles nespēlētu un gaidītu, kamēr kāds tās iztulkos latviešu valodā. Ja salīdzina 3. un 6. klašu skolēnu zināšanas, uzdodot jautājumu par nepārbaudītu informāciju, satraukumu rada fakts, ka turpat 30% 6. klašu skolēnu uzskata, ka var dalīties ar nepārbaudītu apgalvojumu internetā, piemēram, ka 15. maijā nav jāiet uz skolu, jo katrs pats ir atbildīgs par to, kam ticēt un kam – nē. Trešklasnieki ir apzinīgāki – uz jautājumu, kā viņi rīkotos, ja draugs atsūtītu ziņu, ka šodien uz skolu nav jāiet, 92% 3. klašu skolēni atbildējuši, ka piezvanītu skolotājam, lai pārliecinātos, ka ziņa ir patiesa. Tikai 5%, daudz nedomājot, pārsūtītu informāciju tālāk citiem bērniem.

Analizējot 3. klases skolēnu attieksmi pret jautājumiem, kas saistīti ar drošību, 79% apzinās, ka internetā iepazīts "draugs", iespējams, nesaka patiesību par savu vecumu. Gandrīz piektdaļa – 21% jeb vairāk nekā 1700 bērnu tomēr to neapzinās, kas potenciāli var radīt riskus viņu drošībai.

Negatīvi vērtējams arī fakts, ka 8,2% 3. klases skolēnu uzskata, ka visam rakstītajam internetā var ticēt un tā ir pārbaudīta informācija. 17% trešklasnieku arī uzskata: tā vietā, lai meklētu informāciju par viņus interesējošām vai mācībām noderīgām tēmām, globālajā tīklā ir labāk spēlēt spēles. Tai pašā laikā liela daļa – 74% skolēnu atzīst internetu par noderīgu informācijas avotu.

"Lai arvien mazāk Latvijā būtu cilvēki, kas akli tic klajai propagandai, dalās ar nepārbaudītu, melīgu vai novecojušu informāciju, kā arī savas nezināšanas vai neuzmanības dēļ pakļauj sevi drošības riskiem, jau skolas vecumā bērniem ir jāattīsta prasmes analizēt ziņu saturu, atšķirt informāciju no reklāmas, kritiski izvērtēt dažādas situācijas interneta vidē un pieņemt apdomīgus lēmumus," apņēmīgi noskaņota turpināt iesākto izglītošanas darbu ir Drossinternets.lv vadītāja Maija Katkovska.

Plašāka informācija:

Kaspars Līcītis,

Drossinternets.lv

preses sekretārs

Tālr.: 29660003

E-pasts: kaspars.licitis@gmail.com